

Кесте 1 – Өткен шақтың синтетикалық және аналитикалық тұлғалары:

Жалаң тұлғалары	Күрделі тұлғалары
-ды, (-ді...), -ған (-ген...), -ып (-іп...), -атын (-етін...)	-ған еді; -атын еді; -ып еді; -ар еді; -ушы еді; -мақ еді; -ған екен; -атын екен; -мақ екен; -ады екен; -са екен; -йын деген екен; тұр (отыр, жүр, жатыр) + еді, екен; т.б.

Кесте 2 – Қазақ грамматикасында (2002) берілген шақ жіктемесі

Өткен шақ	Жедел өткен шақ (-ды, -ді, -ты, -ті)	Бұрынғы өткен шақ (-ған, -ген, -қан, -кен; -ып, -іп, -п)	Ауыспалы өткен шақ (-атын, -етін)
Осы шақ	Нақ осы шақ (жатыр тұр, жүр, отыр; -а, -е, -й және -ып, -іп, -п+ жатыр тұр, жүр, отыр)		Ауыспалы осы шақ (-а, -е, -й)
Келер шақ	Болжалдық келер шақ (-ар, -ер, -р)	Мақсатты келер шақ (-мақ, -мек, -бақ, -бек, -пақ, -пек)	Ауыспалы келер шақ (-а, -е, -й)

Кесте 3 – Т.Қордабаевтың өткен шақ жіктемесі

Айғақты (-ды, -ді, -ған, -ген, -тын, -тін)	Айғақсыз (-ып, -іп, -ған екен, -са керек, -ған сияқты т.б)
--	--

Кесте 4 – А.Ысқақовтың өткен шақ жіктемесі

Анық өткен шақ (айғақты): -ды, -ді, -ған, -ген, -атын, -етін, -атын еді, -ып, еді, -ған еді, -уші еді	Танық өткен шақ (айғақсыз): -ып, -іп, -ған екен, а ⁺ ды екен	Неғайбыл өткен (ауыспалы) өткен шақ: -мақ еді, -мек еді
---	---	---

Кесте 5 – Қазақ грамматикасындағы (2002) өткен шақ жіктемесі

Жедел өткен шақ (-ды, -ді, -ты, -ті)	Бұрынғы өткен шақ (-ған, -ген, -қан, -кен; -ып, -іп, -п)	Ауыспалы өткен шақ (-атын, -етін)
--------------------------------------	--	-----------------------------------

Кесте 6 – Қазақ грамматикасындағы (1967) өткен шақ жіктемесі

Жедел өткен шақ (-ды, -ді, -ты, -ті)	Бұрынғы өткен шақ (-ған, -ген, -қан, -кен; -ып, -іп, -п, -ушы еді)	Ауыспалы өткен шақ (-тын, -тін)
---	--	---------------------------------

Кесте 7 – С.Аманжоловтың өткен шақ жіктемесі

Жеделді түрі (айттым)	Ауыспалы түрі (айтатынымын)	Бұрынғы түрі (айтқанмын)
--------------------------	-----------------------------	--------------------------

Кесте 8 – Н.Сауранбаев, Ғ.Бегаливтің өткен шақ жіктемесі

Ескі өткен шақ	Жедел өткен шақ	Алыс өткен шақ	Тиянақсыз өткен шақ
----------------	-----------------	----------------	---------------------

Кесте 9 – Ы.Мамановтың өткен шақ жіктемесі

Жедел өткен шақ (-ды, -ді, -ты, -ті)	Бұрынғы өткен шақ (-ған, -ген, -қан, -кен)	Ежелгі өткен жак (-ып, -іп, -п)	Дағдылы өткен шақ (-атын, -етін, -ушы еді, -уші еді)	Қатыстық өткен шақ -ып, -іп, -п + еді; -ған, -ен + еді; отыр (жатыр, жүр, тұр) + еді
---	---	------------------------------------	---	---

Кесте 10 – М.Серғалиев, А.Айғабылов, О.Күлкенованың өткен шақ жіктемесі

Жедел өткен шақ (-ды, -ді, -ты, -ті)	Бұрынғы өткен шақ (-ған, -ген, -қан, -кен; -ған еді, -ген еді)	Ежелгі өткен шақ (-ып, -іп, -п)	Дағдылы өткен шақ (-атын, -етін, -йтын, -йтін); -ушы еді, -уші еді)
--------------------------------------	--	------------------------------------	--

Кесте 11 – -ды/ді тұлғасының терминологиялық аталымы

	Жедел өткен шақ	Айғақты өткен шақтың жеделді түрі	Анық өткен шақ	Нақты өткен шақ (прошедшее категорическое)	Аяқталмаған өткен шақ (несовершенное прошедшее)
--	-----------------	-----------------------------------	----------------	--	---

Қ.Кемеңгерұлы					+
С.Аманжолов	+				
Г.В.Архангельс.				+	
І.Кеңесбаев,...	+				
Н.Сауранбаев...	+				
Т.Қордабаев		+			
А.Ысқақов			+		
Ы.Маманов	+				
С.Исаев	+				
М.Серғалиев,...	+				
Қаз. грам. (1967)	+				
Қаз. грам. (2002)	+				

Кесте 12 – *-ған, -ген* тұлғасының терминологиялық аталымы

	Бұрынғы өткен шақ	Айғақты өткен шақтың бұрынғы түрі	Алыс өткен шақ өткен шақ	Аулақ өнді өткен шақ	Анық өткен шақ
Қ.Жұбанов				+	
С.Аманжолов	+				
І.Кеңесбаев, ...	+				
Н.Сауранбаев...			+		
Т.Қордабаев		+			
А.Ысқақов					+
Ы.Маманов	+				
М.Серғалиев,...	+				
Қаз. грам. (1967)	+				
Қаз. грам. (2002)	+				

Кесте 13 – *-ыпты, -ипті* тұлғасының терминологиялық аталымы

	Бұрынғы өткен шақ	Айғақсыз өткен шақ	Ескі өткен шақ	Хабарлы өткен шақ	Айғақ өнді өткен шақ	Танық өткен шақ	Ежелгі өткен шақ
Қ.Жұбанов					+		
Н.Сауранбаев,..			+				
Т.Қордабаев		+					
А.Ысқақов						+	
Ы.Маманов							+
М.Серғалиев,...							+
Қаз. грам. 1967	+						
Қаз. грам. 2002	+						

Кесте 14 – *-атын, -етін* тұлғасының терминологиялық аталымы

	Ауыспалы өткен шақ	Дағдылы өткен шақ	Әдетше баяғылық	Айғақты өткен шақтың бұрынғы түрі	Анық өткен шақ
Қ.Жұбанов			+		
Қ.Кемеңгерұлы		+			
С.Аманжолов	+				
С.Кеңесбаев,..	+				
Т.Қордабаев				+	
А.Ысқақов					+
Ы.Маманов		+			
М.Серғалиев,..		+			
Қаз. грам. 1967	+				
Қаз. грам. 2002	+				

Кесте 15 – *-ар, -ер, -р* тұлғасының терминологиялық аталымы

	Болжалды келер шақ	Сенімсіз келер шақ	Шексіз келер шақ
Қ.Жұбанов	+		
С.Аманжолов	+		
Н.Сауранбаев, ...			+
Т.Қордабаев		+	
А.Ысқақов	+		
Ы.Маманов	+		
С.Исаев	+		
М.Серғалиев,...	+		
Қаз. грам. (1967)	+		
Қаз. грам. (2002)	+		

Кесте 16 – *-мақ, -мек* тұлғасының терминологиялық аталымы

	Мақсатты келер шақ	Міндетті келер шақ	Ниет келер шақ	Сенімді келер шақ
Қ.Жұбанов	+			
С.Аманжолов		+		
Т.Қордабаев				+
А.Ысқақов	+			
Ы.Маманов			+	
С.Исаев	+			
М.Серғалиев,...	+			
Қаз. грам. (1967)	+			
Қаз. грам. (2002)	+			

Кесте 17 – -а, -е, -й тұлғасының терминологиялық аталымы

	Ауыспалы келер шақ	Жалпы келер шақ	Сенімді келер шақ
Қ.Жұбанов	-	-	-
С.Аманжолов	+		
Н.Сауранбаев, ...	-	-	-
Т.Қордабаев			+
А.Ысқақов		+	
Ы.Маманов	+		
С.Исаев	+		
М.Серғалиев,...	+		
Қаз. грамм. (1967)	+		
Қаз. грамм. (2002)	+		

Кесте 18 – С.Кеңесбаев пен С.Жиенбаевтың осы шақ жіктемесі

Дара (отыр, тұр, жүр, жатыр)	Күрделі (оқып отыр, жазып жүр)
------------------------------	--------------------------------

Кесте 19 – М.Серғалиев, А.Айғабылов, О.Күлкенованың осы шақ жіктемесі

Нақ осы шақ (отыр, жатыр, жүр, тұр; -ып, -іп, -п, -а, -е, -й + жатыр (жүр, тұр, отыр)	Ауыспалы осы шақ (-а, -е, -й)
---	-------------------------------

Кесте 20 – Қазақ грамматикасындағы (1967) осы шақ жіктемесі

Нақ осы шақ (отыр, жүр, жатыр, тұр; -ып, -іп, -п және -а, -е, -й отыр (тұр, т.б.); -уда, -уде; -улы, -улі + отыр т.б.)	Ауыспалы осы шақ (-а, -е, -й)
--	-------------------------------

Кесте 21 – Қазақ грамматикасындағы (2002) осы шақ жіктемесі

Нақ осы шақ (жатыр тұр, жүр, отыр; -а, -е, -й және -ып, -іп, -п+ жатыр тұр, жүр, отыр)	Ауыспалы осы шақ (-а, -е, -й)
--	-------------------------------

Кесте 22 – А. Ысқақовтың осы шақ жіктемесі

Жалпы осы шақ (-а, е, -й)	Нақ осы шақ (-а, -е, -й және -ып, -іп, -п + жатыр (жүр, тұр, отыр)	Неғайбыл осы шақ (-ғалы, -гелі және -йын деп + жатыр (жүр, тұр, отыр)
---------------------------	--	---

Кесте 23 – Т.Қордабаевтың осы шақ жіктемесі

Нақ осы шақ (тұр, отыр)	Жалпы осы шақ (жатыр, жүр)	Ауыспалы осы шақ (-а, -е, -й)
----------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Кесте 24 – Қалып етістіктерінің осы шақтық терминологиялық аталымы

	Нақ осы шақ	Жалпы осы шақ	Дәл осы шақ	Нағыз осы шақ	Дара (күрделі)	Созылыңқы сыпат
А.Байтұрсынұлы				+		
Қ.Жұбанов			+			
С.Аманжолов	+					
С.Жиенбаев,...					+	
Н.Сауранбаев,..	+					
Т.Қордабаев	+	+				
А.Ысқақов	+					
Ы.Маманов						+
С.Исаев						+
М.Серғалиев,..	+					
Қаз. грам. (1967)	+					
Қаз. грам. (2002)	+					